

ціальним консенсусом нації"? Два його основні параметри це – рівень соціальної інклюзивності, тобто протидії соціальній і культурній дискримінації, ліквідації майнової дискримінації, залучення в соціальну мережу всіх без винятку категорій людей і розвиненість соціального капіталу. А це, насамперед, комплекс суспільних цінностей, що їх поділяють усі соціальні групи і які утворюють між цими групами критичну масу довіри та можливість взаємодії.

На жаль, поняття соціального капіталу наразі не дуже відоме в Україні. Тому ця категорія потребує окремого дослідження. Водночас, сучасна світова економічна наука дає політикам достатній інструментарій для конструювання такої національної економічної політики, яка допоможе в найближчому майбутньому вирішити конкретне завдання – істотно підвищити в досяжній перспективі конкурентоспроможність країни.

Література

1. Безтелесна Л. Людський розвиток: підходи до трактування суті та умов його забезпечення // Економіка України. – 2009. – № 7. – С. 4-12.
2. Гражевська Н. Забезпечення конкурентоспроможності національної економіки в глобальному постіндустріальному вимірі // Економіка України. – 2008. – № 9. – С. 54-63.
3. Костюк Л. Відкрита економіка: перспективи позиціонування України у світовій господарській системі / Л. Костюк, О. Бадрак // Економіка України. – 2009. – № 7. – С. 38-48.
4. Точилін В. Формування функціонально ефективної моделі ринку: конкуренція та бар'єри, ринкова влада і державне управління / В. Точилін, В. Венгер // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – С. 236-240.

Рибун Л.В. Стратегия макроэкономических преобразований в Украине

Обоснована потребность макроэкономических преобразований в институционально-регулирующей среде как основу повышения конкурентоспособности национальной экономики. Установлено, что понятие социального капитала теперь не очень известно в Украине, потому оно нуждается в отдельном исследовании. В то же время, современная мировая экономическая наука дает политикам достаточный инструментарий для конструирования такой национальной экономической политики, которая поможет в ближайшем будущем решить конкретное задание, – существенно повысить в достигаемой перспективе конкурентоспособность страны.

Ключевые слова: макроэкономика, устойчивое развитие, конкурентоспособность, регулирующая политика.

Ribun L.V. Strategy of macroeconomic reforms in Ukraine

Necessity of macroeconomic reforms in the institutional regulating surroundings as a basis for enhancing national economy competitive ability has been substantiated in the article. It is set that the concept of social capital now is not very much known in Ukraine, that is why it needs separate research. At the same time, modern world economic science gives politicians a sufficient tool for constructing of such national economic policy which will help in the near future to decide a concrete task – substantially to promote the competitiveness of country in an accessible prospect.

Keywords: macroeconomics, sustainable development, competitive ability, regulating policy.

УДК 658.14/.17:061.5

Доц. О.І. Іляш, канд. екон. наук;
магістрант М.М. Патько – Львівська КА

ПОТРЕБА ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто питання аналізу та оцінювання фінансового потенціалу підприємства, їх важливість з позиції забезпечення подальшого розвитку, системи показників

і чинників, які впливають на їх проведення. Визначено потрібний алгоритм проведення аналізу та оцінки з врахуванням особливостей діяльності підприємств. Встановлено, що дієвість управлінських рішень на мікро- та макrorівнях значною мірою залежить від результатів оцінювання фінансового стану суб'єктів господарювання, зміст якого виходить за межі обчислення окремих коефіцієнтів і передбачає вивчення комплексу показників, які відображають різні аспекти діяльності підприємства.

Ключові слова: потенціал, фінансовий потенціал, фінансовий стан підприємства, оцінювання фінансового потенціалу, система фінансового управління підприємством.

Фінансовий потенціал є складним, багатоаспектним поняттям, який охоплює фінансову сферу діяльності підприємства та залежить від сукупності чинників, які визначають постійний вплив, визначаючи його рівень і потенційні можливості розвитку. В сучасних економічних умовах, що характеризуються циклічними фінансовими кризами обсяг чистого прибутку багато в чому визначає адаптацію фінансового потенціалу підприємства як до зовнішніх змін, так і до динамізму внутрішнього середовища [1].

За ринкових умов господарювання дослідження фінансового потенціалу підприємств та визначення шляхів його удосконалення набуває особливого значення, оскільки стійкий фінансовий стан окремих суб'єктів господарювання є передумовою добробуту працівників підприємства, своєчасного і повного виконання бюджету, стабілізації економіки країни загалом. Фінансовий стан підприємства характеризується сукупністю показників оцінювання. За результатами оцінки фінансового потенціалу зацікавлені особи можуть оцінити минулий, поточний та перспективний стани підприємства, й підготувати ефективні управлінські рішення за всіма напрямками його діяльності.

Обґрунтованість та дієвість управлінських рішень на мікро- та макrorівнях значною мірою залежить від результатів оцінювання фінансового стану суб'єктів господарювання, зміст якої виходить за межі обчислення окремих коефіцієнтів і передбачає вивчення комплексу показників, які відображають різні аспекти діяльності підприємства.

Питання оцінювання фінансового потенціалу підприємств розглянуто в працях зарубіжних науковців і практиків, зокрема: М.І. Баканова, І.Т. Балабанова, О.М. Волкової, А.І. Ковальова, В.В. Ковальова, М.Н. Крейніної, Е.А. Маркар'яна, Д.С. Молякова, В.П. Привалова, В.М. Родіонової, Н.О. Русак, В.А. Русак, Р.С. Сайфуліна, Г.В. Савицької, М.О. Федотової, А.Д. Шеремета; Л. Бернштейна, А. Гропелі, Т. Карлін, Б. Коласс, Е. Нікбахта, Е. Хелферта та ін. Вагомий внесок у розроблення теоретичних та методичних засад оцінювання фінансового потенціалу вітчизняних підприємств внесли такі вчені-економісти, як: О.І. Барановський, А.І. Даниленко, І.В. Зятковський, В.М. Івахненко, Л.А. Лахтіонова, О.Г. Мендрул, В.О. Мец, О.В. Павловська, В.В. Сопко, В.М. Суторміна, О.О. Терещенко, Т.Є. Унковська, М.Г. Чумаченко, А.В. Чупіс та ін. Аналіз економічної літератури свідчить про наявність різноманітних тлумачень сутності фінансового потенціалу та визначень фінансової стійкості, фінансового положення підприємства, а також про відсутність єдиної думки щодо групування та способу обчислення показників оцінки фінансового потенціалу.

Виходячи із викладеного, можна зробити висновок, що актуальність теми дослідження зумовлена потребою розроблення галузевих моделей оцін-

ки фінансового потенціалу підприємств та адаптації закордонного досвіду фінансового аналізу до вітчизняних умов господарювання, а також розробленням алгоритму прийняття ефективних управлінських рішень [3]. Важливість вирішення не вирішених питань теорії і практики оцінювання фінансового потенціалу підприємств дає змогу визначити шляхи удосконалення існуючих та розробку нових, зокрема галузевих, моделей оцінювання фінансового потенціалу підприємства.

Розроблення мети і завдань розвитку, вибір методів і напрямків оцінки фінансового потенціалу торговельного підприємства відбуваються під впливом зовнішніх (переважно фінансових) чинників і чинників внутрішнього середовища підприємства і взаємопов'язуються один з одним на основі загальної мети підприємства чи закономірностей його функціонування. Ці закономірності для кожної конкретної ситуації представляють специфічну, властиву тільки їй, сукупність.

Послідовність оцінювання фінансового потенціалу за такої сукупності можна представити як алгоритмічний підхід, що формує представлення, своєю чергою, про етапи управління даним процесом. Побудова даного процесу за своєю структурою близька до поняття алгоритму, оскільки реалізація певних етапів, його складових, виконується в покроковій послідовності. Дотримання цього принципу забезпечує стандартизацію підходу до оцінювання фінансового потенціалу на основі обов'язкового виконання вимог щодо дотримання послідовності виконуваних дій. Найдоцільнішою формою, що забезпечує послідовне і більш діюче оцінки фінансового потенціалу, є алгоритмізація розглянутого процесу. Алгоритм оцінювання фінансового потенціалу торговельного підприємства є структурною послідовністю побудови логічної схеми організації і управління цим процесом [2].

Треба зазначити, що такий алгоритм, на погляд багатьох авторів, повинен формуватися в розрахунок на конкретного виконавця і бути керівництвом до дії. Іншими словами, запропонований алгоритм – це зрозуміле і точне розпорядження виконавцю зробити певну послідовність дій для досягнення зазначеної мети чи рішення поставленої задачі. Для того, що створити алгоритм оцінювання фінансового потенціалу, потрібно визначити чинники, що впливають на його побудову. Так, структура алгоритму містить такі етапи: 1) визначення цілей розвитку торговельного підприємства; 2) визначення цілей оцінювання фінансового потенціалу; 3) прийняття аналітичних рішень; 4) визначення завдань; 5) розроблення управлінських рішень; 6) оцінювання й аналізування; 7) висновки [4].

Таким чином, наявність уніфікованого, послідовного підходу дає змогу удосконалити процес управління фінансовим потенціалом, остаточною метою якого є підвищення його ефективності та оптимізація діяльності підприємства відповідно до розроблених напрямів розвитку підприємства. Реалізація розробленого принципового алгоритму управління фінансовим потенціалом торговельних підприємств здійснюється з урахуванням тенденцій функціонування підприємства в мінливому зовнішньому середовищі в режимі реального часу на основі відповідного інформаційного забезпечення.

Література

1. Білик М.Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств / М.Д. Білик // Фінанси України. – 2005. – № 3. – С. 117.
2. Герасименко С.С. Передбачення фінансового стану підприємства при оцінці його здатності до продовження діяльності / С.С. Герасименко, Н.А. Головач // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 4. – С. 2-4.
3. Козак В.Г. Удосконалення методики аналізу фінансового стану підприємств України / В.Г. Козак // Економіка АПК. – 2005. – № 3. – С. 53-63.
4. Мних Е. Оцінка фінансового стану підприємств за умов застосування методів точкової статистичної експертизи / Е. Мних, Н. Біленька // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. – № 2. – С. 27-31.

Иляш О.И., Патко М.М. Потребность оценивания финансового потенциала торгового предприятия

Рассмотрен вопрос анализа и оценивания финансового потенциала предприятия, их важность из позиции обеспечения последующего развития, системы показателей и факторов, которые влияют на их проведение. Определен нужный алгоритм проведения анализа и оценки с учетом особенностей деятельности предприятий. Установлено, что действенность управленческих решений на микро- и макроуровнях в значительной мере зависит от результатов оценивания финансового состояния субъектов ведения хозяйства, содержание которого выходит за пределы вычисления отдельных коэффициентов и предусматривает изучение комплекса показателей, которые отображают разные аспекты деятельности предприятия.

Ключевые слова: потенциал, финансовый потенциал, финансовое состояние предприятия, оценка финансового потенциала, система финансового управления предприятием.

Ilyash O.I., Patko M.M. Need to assess financial potential outlet

In this article, consider the analysis and evaluation of financial capacity of enterprises, their importance from the perspective of further development of indicators and factors that influence their conduct. Determined necessary algorithm analysis and evaluation, taking into account the peculiarities of the enterprise. It is set that effectiveness of administrative decisions on micro- and macrolevels to a great extent depends on the results of evaluation of the financial state of subjects of menage, maintenance of which goes out outside the calculation of separate coefficients and foresees the study of complex of indexes which represent the different aspects of activity of enterprise.

Keywords: potential, financial potential, financial state of enterprise, estimation of financial potential, system of financial management an enterprise.

УДК 658.115.31:658.14/17

Доц. Р.Р. Августин, канд. екон. наук –
Тернопільський національний економічний університет;
здобувач О.Б. Саприка – Львівська КА; доц. Н.М. Галазюк, канд. екон. наук –
Луцький національний технічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН ПРИРОДНОГО МОНОПОЛІСТА В УМОВАХ ПЕРЕХІДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Визначено особливості організації фінансових відносин природного монополіста в умовах транзитивної економіки. Розкрито роль прибутку, як важливого індикатора фінансово-економічної діяльності монополіста. Охарактеризовано методику регулювання цін (тарифів) на товари (послуги) монополіста.